

بررسی طراحی موزه در شهر تبریز با رعایت رویکرد زمینه گرایی

امین قربانپور طاهری^{۱*}، سهیلا حمیدزاده^۲

- ۱- گروه معماری، دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر، ایران
- ۲- گروه معماری، عضو هیات علمی معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر، ایران

چکیده

موزه زیربنای رشد و حفظ ارزش های فرهنگی یک جامعه است. «موزه نهادی دائمی است و بدور از اهداف مادی شکل گرفته که درهائیش بر همگان باز و در خدمت جامعه و پیشرفت آن فعالیت می کند و اهداف آن حفاظت، نگهداری و مطالعه و بررسی، آموزش و لذت بردن از مجموعه ای از اموال فرهنگی است که در مورد شواهد بر جای مانده انسان و محیط زیست او و حفظ و ایجاد ارتباط بین این آثار و بویژه به نمایش گذاردن آنها به منظور بهره وری معنوی تلاش می کند.» (نفیسی، ۱۳۸۰)

به طور واضح در جامعه ی امروزی شاهد هستیم که دلیل اصلی مشکلات امروز جامعه، کمبود فرهنگ و عدم سیتیره ی بنیادین آن بر مردمان جامعه است. به بیان دیگر کمبود فرهنگ اجتماعی و فردی، دلیل اصلی ایجاد مشکلات در جامعه می باشد که حتی می توان عدم شکوفایی اخلاقی رفتاری، مشکلات روحی روانی، مشکلات آلودگی شهری و هوا، مشکلات مصرف گرایی و اقتصادی و دیگر معضلات جامعه کنونی را به کمبود فرهنگ جامعه بشری ربط داد و به اصلاح فرهنگ در راستای اصلاح این امور پرداخت.

«زمینه گرایی، زمینه را به مثابه رویدادی تاریخی می پندارد که عناصر شهر درون آن شناخته، پرداخته و ساخته می شوند. دیدگاه زمینه گرایی ابتدا صرفا به جنبه های کالبدی توجه داشت اما به تدریج به ابعاد انسانی گرایید و حوزه مطالعات خود را به وجوه اجتماعی و فرهنگی جامعه گسترش داد. در این دیدگاه ایده ها و عناصر گذشته در شکل دادن به کالبد معاصر حضور دارند پس بنابراین طراح زمینه گرا باید قادر باشد ویژگی های یک مکان را دریابد و آن را بخشی از فرایند طراحی خود قرار دهد.» (تولایی، ۱۳۸: ص ۳۴)

برای این هدف و افزایش توانایی و فهم فرهنگی عمومی یک جامعه و طراحی موزه با رویکرد زمینه گرایی که بر فرهنگ تاکید دارد، در قدم اول باید از گذشته ی با ارزش فرهنگی تمدن خود آموخت و ویژگی های آنرا درک کرد و در قدم بعد می بایست مشکلات امروز و آینده جامعه را به صورت علمی بررسی و پیش بینی کرد و راه اصلاح آنرا طی آموزش های همگانی به جامعه آموزش داد.

واژه های کلیدی: موزه، قلمرو، زمینه گرا، عملکرد